

DZIENNIK URZĘDOWY

ces. i król. Komendy obwodowej w Wierzbniku.

Część IV. — Wydana i rozestana dnia 22 listopada 1915.

Treść: 49. Załatwienia. 50. Godziny urzędowe dla stron. 51. Dobrowolne zgłaszanie się do służby wojskowej w armii austro-węgierskiej. 52. Przyznanie datków na utrzymanie rodzinom legionistów, nie posiadającym przynależności państwowej austro-węgierskiej. 53. Zarządzenia dotyczące niedozwolonego posiadania broni tudzież pobytu podejrzanych ludzi w tutejszym obwodzie. 54. Rozporządzenie c. i k. Naczelnej Komendy etapowej dotyczące ustanowienia urzędów dla wizowania paszportów we Lwowie i Rozwadowie. 55. Przepisy dla zaopatrywania ludności w zboże, mąkę i chleb. 56. Zarządzenia policyjno-weterynaryjne przeciw księgosuszowi. 57. Ruch pocztowy i telegraficzny dla prywatnych osób. 58. Zwalczenie bandytyzmu. 59. Cenzura wojskowa. 60. Ogłoszenie o przewozie towarów, żywych zwierząt i zwłok. 61. Przesunięcie granic ściślejszego i dalszego terenu wojennego w kierunku północno-wschodnim. 62. List gończy. 63. List gończy. 64. List gończy. 65. List gończy. 66. List gończy.

49.

Załatwienia.

1) Załatwianie pisemnych poleceń.

Przy odpowiedziach i załatwieniach pisemnych poleceń Komendy obwodowej należy się zawsze powołać na liczbę i datę dotyczącego polecenia.

2) Wypełnianie rozkazów i ogłoszeń.

Zwracam uwagę na ściśle wojskowo-punktualne przestrzeganie wyznaczonych terminów w przedkładaniu relacji ze strony powołanych organów, wójtów i sołtysów.

Relacje, sprawozdania oraz załatwienia należy w swoim czasie, a więc ewentualnie w kilka dni przed terminem wysyłać tak, aby one

niezawodnie w wyznaczonym dniu wpłynęły do Komendy obwodowej.

Niestosujący się do tego zostaną pociągnięci do surowej odpowiedzialności. Taksamo musi każde zarządzenie, każdy rozkaz, każdy zakaz i ostrzeżenie znaleźć odpowiedni posłuch t. z. każdy musi się bezwarunkowo doń zastosować. Ludność musi się nauczyć rozkazy i ustawy szanować i wykonywać. Dzienniki urzędowe i okólniki służą do opublikowania postanowień wydanych na podstawie ustaw w sposób bardzo zrozumiały, oraz mają cel poinformowania podwładnych organów wójtów i sołtysów tudzież pouczenia ludności. Wójtowie i sołtysi są obowiązani wszystkie ogłoszenia jak najdokładniej i w sposób w danej miejscowości praktykowany ludności opublikować, gdyż nikt nie może wymawiać się nieznajomością ogłoszonej ustawy (przepisu). C. i k. Komendy posterunku żandar-

meryi obowiązani są kontrolować wykonania wszystkich zarządzeń.

Dziennik urzędowy ma się znajdować w każdej kancelaryi gminnej i każdy ma prawo bezpłatnego wglądu do tego dziennika.

50.

Godziny urzędowe dla stron.

Kancelarye c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku są otwarte dla stron tylko w dnie powszednie od godziny 9 do 12 przed południem, biura zaś sądu Komendy obwodowej są otwarte w dnie powszednie od 8 do 12.³⁰ przed południem i od 3 do 6 po południu, w niedziele i dnie świąteczne tylko przed południem.

Godziny urzędowe dla kasy c. i k. Komendy obwodowej ustanawia się od 9—12 przed południem i od 3—5 po południu, w niedziele i dnie świąteczne od 9—11 przed południem.

51.

Dobrowolne zgłaszanie się do służby wojskowej w armii austriacko-węgierskiej.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczyła Najwyższą decyzją z dnia 1. października 1914 § 19. punkt 7. ustawy wojskowej najłaskawiej udzielić Najwyższego zezwolenia na przyjmowanie osób przynależnych do obcych państw w poczet siły zbrojnej na przeciąg wojny a Najwyższą decyzją z dnia 15. sierpnia 1915 raczyła najłaskawiej rozporządzić, aby wstąpienie osób przynależnych do obcych państw, a pochodzących z Polski albo z granicznych obszarów okupowanych, nastąpiło w danym wypadku tylko za zgodą wojskowego Generał-gubernatora.

Na podstawie tego Najwyższego rozporządzenia odbywać się będzie w austriacko-węgierskim obszarze okupowanym przyjmowanie ochotników w poczet austriacko-węgierskiej siły zbrojnej pod następującymi warunkami:

I.

Starający się o przyjęcie mają się osobiście zgłosić w c. i k. Komendzie obwodowej ich miejsca pobytu i przedłożyć legitymacye co do ich osoby i tożsamości, tudzież o ile możności dowody ich moralnej kwalifikacyi do służby

wojskowej, oraz winni wykazać się, że są politycznie niepodejrzani.

II.

Prośba o przyjęcie będzie protokółarnie spisana.

Zdolność umysłowa i fizyczna będzie w c. i k. Komendzie obwodowej przez lekarza urzędowego zbadana. Orzeczenie lekarskie będzie wpisane do protokołu w brzmieniu „zdolny“ lub „niezdolny“.

III.

Prośba o przyjęcie będzie odmownie załatwiona jeżeli petent:

- 1) jeszcze nie ukończył 17. roku życia,
- 2) jest małoletni i nie przedłożył zezwolenia ojca lub opiekuna,
- 3) na podstawie karno sądowego wyroku pozbawiony jest praw obywatelskich, albo
- 4) przy badaniu lekarskim (punkt II.) umysłowo lub cielesnie za niezdolnego uznanym zostanie.

IV.

Jeżeli nie zachodzą przyczyny do odmowy (punkt III), zostaną petenci w siedzibie c. i k. Komendy obwodowej wspólnie z innymi za zdolnych uznanymi umieszczeni i żywieni, oraz będą używani do robót, odpowiadających stopniowi wykształcenia i zdolnościom każdego pojedynczego.

V.

O ile przedłożone przez petenta dokumenty nie przedstawiają wystarczającego dowodu jego moralnej kwalifikacyi do służby wojskowej, oraz tego że jest politycznie niepodejrzany, zasiągnięte zostaną równocześnie z prowizorycznym umieszczeniem (punkt IV) potrzebne w tym celu uzupełniające wywiady.

VI.

Jeżeli na podstawie wyniku wywiadów moralna i polityczna kwalifikacja petenta nie zostanie stwierdzoną, prośba o przyjęcie zostanie odmownie załatwiona, a petent z prowizorycznego umieszczenia zwolniony.

VII.

Jeżeli moralna i polityczna kwalifikacja zostanie stwierdzoną, ma c. i k. Komenda obwodowa w najkrótszej drodze — telegraficznie lub

telefonicznie — postarać się o zezwolenie Generał-gubernatora na przyjęcie w poczet armii austriacko-węgierskiej monarchii.

Jeżeli zezwolenie nie zostanie udzielone, prośbie o przyjęcie odmówi się a petenta z prawizorycznego umieszczenia zwolni.

VIII.

Jeżeli zostało zezwolenie przez Generał-gubernatora udzielone, wtedy c. i k. Komenda obwodowa wystawia petentowi pozwolenie na wstąpienie.

IX.

Skoro przy jednej komendzie obwodowej jest umieszczonych przynajmniej 25 ochotników, posiadających pozwolenie na wstąpienie, w każdym razie jednak po sześciu tygodniach umieszczenia zostaną petenci przez c. i k. Komendę obwodową bezpłatnie przewiezieni do siedziby władzy wojskowej uzupełniającej.

Właściwą władzą uzupełniającą jest:

- 1) dla obwodów Piotrków, Noworadomsk, Opoczno ekspozytura uzupełniającej komendy powiatowej Kraków w Piotrkowie;
- 2) dla obszarów Końsk, Radom, Kozienice, Hża, Włoszczowa, Jędrzejów, Kielce, Pińczów, Busk, Sandomierz i Opatów ekspozytura uzupełniającej komendy powiatowej Kraków w Kielcach;
- 3) dla obwodów Dąbrowa, Olkusz, Miechów uzupełniająca komenda powiatowa w Krakowie;
- 4) dla obwodów po prawej stronie Wisły uzupełniająca komenda powiatowa w Przemyślu.

X.

C. i k. Komenda obwodowa może pojedynczych petentów od umieszczenia w myśl punktu IV zwolnić i upoważnić ich do samodzielnego zgłoszenia się u właściwej uzupełniającej komendy.

XI.

Odmówienie prośbie w myśl punktów III, VI albo VII jest ostateczne; pisemnej rezolucji na to nie wystawia się.

Arcyksiąże Fryderyk, w. r.

52.

Przyznanie datków na utrzymanie rodzinom legionistów, nie posiadającym przynależności państwowej austriackiej.

Na mocy Najwyższego rozporządzenia z 4 grudnia 1914 r., normującego prawne stanowisko polskich legionistów, c. k. Ministerstwo obrony krajowej reskryptem z 24 lutego 1915, № 1804 oznajmiło, że potrzebujące pomocy rodziny legionistów, zamieszkałe w zajętej przez nasze wojska części Królestwa Polskiego, mogą w drodze łaski otrzymać z funduszków państwowych datki na utrzymanie pod warunkami, zamieszczonymi w obowiązującej w Monarchii ustawie z 26 grudnia 1912 dz. p. p. № 237.

Także w tutejszym obwodzie zamieszkałe rodziny mogą zgłosić się w tym celu albo bezpośrednio w c. i k. Komendzie obwodowej, albo też za pośrednictwem właściwych posterunków żandarmeryi.

53.

Zarządzenia, dotyczące niedozwolonego posiadania broni tudzież pobytu podejrzanych ludzi w tutejszym obwodzie.

Mimo kilkakrotnych odnośnych zakazów, stwierdzono, że ludność cywilna dotąd jeszcze posiada broń i amunicję bez zezwolenia władz. Były także wypadki, że podejrzani ludzie do tutejszego obwodu wcale nieprzynależni, a między tymi rosyjscy dezertery, z wiedzą naczelnika gminy względnie sołtysa byli przez tutejszą ludność w domach ukrywani i usuwani z pod dozoru władzy.

Ażeby skutecznie przeciwdziałać tym nadużyciom, będzie odtąd każdy, u kogo znajdzie się broń i amunicję, jakoteż ten, kto ma wiadomość o tem, że osoby, nieprzynależne do tutejszego obwodu, względnie niezgłoszone wedle odnośnych przepisów, tu przebywają, karany sądownie aresztem do 6-iu miesięcy względnie grzywną do 2000 koron.

Jeśliby się jednak w toku sądowego śledztwa wykazało, że jest dostateczna podstawa do przypuszczenia, iż takie działania lub zaniecha-

nia obwinionych były obliczone na wyrządzenie szkody austriacko-węgierskiej sile zbrojnej albo skierowane ku temu, aby nieprzyjacielowi przysporzyć jakąś korzyść, wówczas zostaną obwinieni postawieni przed sąd doraźny za zbrodnie przeciw sile zbrojnej państwa po myśli §§ 327 i 328 wojsk. ustawy karnej i ukarani śmiercią przez powieszenie.

Oprócz tego będą także pociągnięci do surowej odpowiedzialności odnośni naczelnicy gmin i sołtysi, w których gminach względnie miejscowościach napotka się broń lub podejrzane osoby.

Wójtowie i sołtysi są zatem obowiązani często z własnego popędu przeprowadzać rewizje domów w tych miejscowościach, które powierzono ich dozorowi, i każdego, kto posiada broń i amunicję bez zezwolenia władzy, albo takiego, kto w danej miejscowości nie jest przynależny i nie umie się wylegitymować, na własną odpowiedzialność przyaresztować i odstawić do najbliższego posterunku żandarmeryi.

Również mają posterunki żandarmeryi nad tem czuwać, aby niniejsze zarządzenie było ściśle wykonywane przez naczelników gmin i przez ludność.

54.

Rozporządzenie c. i k. naczelnej komendy etapowej dotyczące ustanowienia urzędów dla wizowania paszportów we Lwowie i w Rozwadowie.

W celu podróży do krajów Polski, stojących pod austr.-węg. zarządem wojskowym, należy w myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 25/8 Nr. 35 dz. rozp. mieć ze sobą paszport do podróży, wystawiony w myśl ostatnich przepisów krajowych ze stycznia tegoż roku (z fotografią i zaopatrzone w podpis), wyraźnie wystawiony w celu podróży dla krajów okupowanych, który ma zawierać wzmiankę o celu podróży.

Ponadto musi być paszport zaopatrzone wiza jednego z niżej wymienionych urzędów:

Naczelnego dowództwa armii

Naczelnej etapowej komendy

Ministerstwa wojny

Stacyi do wizowania paszportów komendy twierdzy w Krakowie, albo stacyi do wizowania paszportów w Szczakowej.

Celem dalszego ułatwienia ruchu osobowego do okupowanych krajów Królestwa Polskiego, szczególnie ze wschodniej i środkowej Galicyi, urządzone zostają przy miejskiej komendzie we Lwowie i w Rozwadowie urzędy dla wizowania paszportów.

Urzędy te są upoważnione do wizowania paszportów w imieniu Naczelnego dowództwa armii w myśl przepisu § 4 ustęp. 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 25/8 1915 dla celów podróży do krajów okupowanych.

Te czynności urzędowe będą wykonywane przez komendę miasta Lwowa i urząd dla wizowania paszportów w Rozwadowie pod mianem „Urząd dla wizowania Naczelnego dowództwa armii / Naczelnej etapowej komendy”.

Klauzula wizacyjna ma opiewać:

„Widziane w urzędzie dla wizowania paszportów Naczelnego dowództwa armii / Naczelnej etapowej komendy

w . . . . .

dnia . . . . .

Podpis”

Podróż może być podjęta z reguły tylko w sprawach familijnych, albo w celach gospodarczych — z zamiarem prowadzenia przedsiębiorstwa rolniczego lub przemysłowego albo w celu nawiązania stosunków handlowych.

55.

Przepisy dla zaopatrywania ludności w zboże, mąkę i chleb.

Odnośnie do praktycznego przeprowadzenia monopolu zbożowego zarządza się:

1.

Do wyżywienia potrzebną ilość zboża liczy się na głowę i dobę:

400 gr. = 1 f. r. żyta lub jęczmienia

200 gr. = 1/2 f. r. pszenicy lub też

461 gr. = 1 f. r. 4 łut. mąki albo

615 gr. = 1 f. r. 16 łut. chleba.

Na sztukę bydła rogatego i dobę:

2 kg. = 5 f. r. otrąb.

Na konia i dobę:

1 kg. = 2 1/2 f. r. owsa.

2.

Każdy właściciel gruntu może tylko taką ilość zboża i artykułów pastewnych dla siebie zatrzymać, jaką potrzebuje do wyżywienia wszystkich swoich domowników, swoich koni i bydła, wreszcie do obsiewów wiosennych.

Wszelkie inne u właściciela jeszcze pozostałe zboże oraz produkta pastewne są właściciele obowiązani sprzedać tylko uprawnionym do kupna zboża przez c. i k. Komendę obwodową.

3.

Poszczególnym gminom wyznaczy c. i k. Komenda obwodowa na podstawie ilości mieszkańców, koni i bydła rogatego oraz zapotrzebowania na zasiewy wiosenne kontyngienty zbożowe i artykułów pastewnych.

Te kontyngienty wystarczyć muszą do następnych żniw.

4.

Prawo kupna i sprzedaży zboża, mąki i artykułów pastewnych udziela c. i k. Komenda obwodowa Komitetowi obywatelskiemu obwodowemu w Wierzbniku. Komitet obwodowy reguluje przy pomocy Komitetów obywatelskich gminnych obrót zbożem w ten sposób, by przeznaczone dla poszczególnych gmin kontyngienty zbożowe możliwie w obrębie tej samej gminy zebrane i zabezpieczone zostały.

By ten cel osiągnąć, stwierdzą Komitety gminne wszystkie w obrębie swoich gmin znajdujące się zapasy zboża oraz artykułów pastewnych, które podług ustępu 2-go tych przepisów właściciele są obowiązani sprzedać.

Zapasy te zaciągną Komitety gminne do rejestru zapasu zbożowego, który podług wzoru 1) założyć i prowadzić należy. Sumaryczny wykaz tych zapasów ma być c. i k. Komendzie obwodowej przedłożony.

5.

Ci, którzy własnego zboża nie posiadają, lub ich zapasy zboża do wyżywienia lub też do obsiewu nie wystarczą, otrzymają od Komitetów gminnych przekazy na kupno zboża podług wzoru 2). Na tych przekazach jest także uwidocznione miejsce zakupu.

Komitety gminne mogą także same zakupić kontyngienty zboża, do aprowizacji gmin potrzeb-

ne, to zboże zemieć i przygotować mąkę do sprzedaży w magazynach gminnych. O założeniu takich magazynów należy c. i k. Komendę obwodową zawiadomić. By wszystkim tym, którzy nie mogą zakupić naraz zboża na roczne zapotrzebowanie, umożliwić częściowe zakupno, zawiera przekaz 4 kupony, które upoważniają do czterokrotnego zakupu. Sprzedający zboże oddziela przy każdorazowej sprzedaży zboża jeden kupon i zachowuje u siebie jako dowód dozwolonej sprzedaży.

Młynom wolno zemieć zboże dostawione na podstawie tych przekazów, po oddzieleniu dla nich przeznaczonego kuponu, i oddać mąkę uprawnionemu do odbioru. Komitety gminne mogą także kupować od właścicieli gruntów zamiast zboża gotową mąkę w stosunku za 100 kg. zboża = 80 kg. mąki.

Wydane pozwolenia na kupno względnie sprzedaż zboża zapisuje komitet gminny w zeszycie, sporządzonym podług wzoru 3).

Przy końcu każdego miesiąca wykaże komitet gminny na podstawie rejestru zapasów i zapisków w zeszycie wzór 3) w gminie pozostające zapasy zboża c. i k. Komendzie obwodowej w wykazie sporządzonym podług wzoru 4).

6.

Komitety gminne wyznaczają po miasteczkach, a gdzie okaże się potrzeba i po wsiach, sklepy i piekarnie, które ludności mąkę, chleb, tudzież artykuły pastewne jak owies, otręby i makuchy sprzedawać będą.

Tym sklepom i piekarniom wyznaczają komitety gminne tygodniowe kontyngienty mąki i chleba oraz artykułów pastewnych.

Kontyngienty te odpowiadać muszą ilości odbiorców dotyczących sklepów i piekarni w ten sposób, aby na głowę i dobę każdego odbiorcy przypadła przypisana pod punktem 1. ilość mąki, chleba, względnie artykułów pastewnych. Spis właścicieli tych sklepów i piekarni i miejsce zamieszkania oraz kontyngient, który im przyznano, należy przedłożyć c. i k. Komendzie obwodowej.

7.

Komitety gminne mają obowiązek wszystkie czynne młyny odpowiednio zatrudniać.

8.

Jeżeli w jakiej gminie nie wystarczy zboża do wyżywienia ludności, koni i bydła oraz na obsiewy wiosenne, w takim razie zawiadomi o tem Komitet gminny zawczasu Komitet obwodowy w Wierzbniku, podając potrzebną ilość zboża, zakupić się mającą, komitet obwodowy udzieli wówczas po zasięgnięciu pozwolenia od c. i k. Komendy obwodowej dotyczącemu komitetowi gminnemu pozwolenie na kupno zboża w takiej gminie, w której znajduje się nadwyżka.

Powyższe pozwolenie na kupno zboża zapisuje komite obwodowy w księdze, podług wzoru 3) sporządzonej, i prześle wyciąg z tej księgi z końcem każdego miesiąca c. i k. Komendzie obwodowej.

9.

Nadwyżki zboża i artykułów pastewnych, niepotrzebne do wyżywienia ludności, koni i bydła oraz na obsiewy wiosenne, zakupi c. i k. Komenda obwodowa do magazynów c. i k. Zarządu wojskowego.

10.

Z dniem obwieszczenia powyższych przepisów tracą wszystkie do tej pory wydane a jeszcze nie zrealizowane pozwolenia na sprzedaż i kupno zboża i mąki — swą ważność.

Wierzbnik, dnia 6 Listopada 1915.

56.

Zarządzenia policyjno-weterynaryjne przeciw księgosuszowi.

Z powodu wybuchu księgosuszu (moru bydła) w okolicy Kobrynia na wschód od Brześcia Litewskiego, zarządza c. i k. Komenda obwodowa w Wierzbniku w myśl rozporządzenia c. i k. Generał-Gubernatorstwa w Lublinie z dnia 14. października 1915 № 3554, co następuje:

1.) Zamknięcie obrotu bydłem rogatym z innymi obwodami

t. zn., że odtąd wolno prowadzić na targi, sprzedawać i kupować, oraz przeprowadzać — z jednego miejsca na drugie — bydło rogate, świnie, owce i kozy tylko w obrębie obwodu Iłżeckiego.

Wzbronionem jest natomiast wprowadzanie bydła rogatego, świń, owiec i kóz z innych obwodów, względnie wyprowadzanie tych zwierząt do innych obwodów.

2.) Paszporta zwierzęce.

Każda sztuka bydła rogatego, świń, owiec i kóz, wyprowadzana czy na targ, czy też do drugiej miejscowości, ma być przez tymczasowego oglądacza bydła (Sołtysa lub jego zastępcę) zbadana i, jeśli okaże się zdrową i niepodejrzaną o zarazę, w takim razie ma być wydany właścicielowi paszport zwierzęcy na dotyczącą sztukę, który zawierać ma liczbę porządkową, nazwę miejscowości, gminy i obwodu, imię i nazwisko właściciela, № domu, opis zwierzęcia, oraz stan zdrowia.

Wzór paszportu dołączony.

3.) Rewizje miesięczne.

Celem wykrywania tajonych zaraz, winien oglądacz przy końcu każdego miesiąca przeprowadzać rewizję wszystkich zwierząt w całej miejscowości wraz z przysiółkami.

Relację o wyniku rewizji przy dołączeniu spisu zwierząt należy przedłożyć tutejszej c. i k. Komendzie obwodowej najdalej do 5-go dnia każdego miesiąca.

4.) Doniesienie o zachorowaniu, bądź padnięciu.

O każdym wypadku zachorowania, względnie padnięcia zwierząt z powodu księgosuszu, jakoteż o każdym wypadku podejrzenia o księgosusz winni mieszkańcy zawiadomić natychmiast p. Wójta, względnie najbliższy posterunek c. i k. Żandarmeryi.

5.) Nadzory targowe.

Każde zwierzę przyprowadzone na targ ma być zbadane przez oglądacza bydła (Sołtysa lub jego zastępcę) na targowicy — okoliczność ta ma być uwidoczniona w dotyczącym paszporcie. Zwierzęta chore, lub podejrzane o jakąkolwiek zarazę, mają być natychmiast odosobnione, targ zamknięty.

W razie stwierdzenia lub choćby tylko podejrzenia księgosuszu należy nawet i zdrowe sztuki bydła rogatego, świń, owiec i kóz, znaj-

Liczba porządk.

Miejscowość:

Gmina:

Obwód:

Juksta

Imię i nazwisko właściciela	Nr domu	Opis zwierzęcia i stan zdrowia	Miejsce zamierzonego wypędu	№ domu	Opis zwierzęcia (rodzaj, płeć, maść, wiek, szczególne odznaki)	Stan zdrowia	Miejsce zamierzonego wypędu

Data i

podpis ogładacza.

UWAGA. Prawą stronę to jest „Paszport zwierzęcy“ należy odciąć i po wypełnieniu wręczyć właścicielowi, zaś lewą stronę, tak zwaną „Jukstę“, przechować dla ewidencji.

Liczba porządkowa

Miejscowość:

Gmina:

Obwód:

Paszport zwierzęcy

Imię i nazwisko właściciela	Nr domu	Opis zwierzęcia (rodzaj, płeć, maść, wiek, szczególne odznaki)	Stan zdrowia	Miejsce zamierzonego wypędu	№ domu	Opis zwierzęcia (rodzaj, płeć, maść, wiek, szczególne odznaki)	Stan zdrowia	Miejsce zamierzonego wypędu

Potwierdza się, że miejscowość tujejsza jest wolna od zaraz zwierzęcych.

Miejscowość --- data --- rok.

Pieczęć
urzędowa

Podpis wydającego paszport.

dujące się na targowicy, bezw warunkowo do czasu przybycia komisji pomorowej z c. i k. Komendy obwodowej na targowicy zatrzymać.

6.) Pierwsze środki ochronne w razie wybuchu zarazy.

W razie stwierdzenia księgosuszu lub podejrzenia o tę zarazę, ma p. Wójt zawiadomić natychmiast o zaszłym wypadku c. i k. Komendę obwodową, a jeszcze przed przybyciem komisji pomorowej:

- a) o zaszłym wypadku zawiadomić mieszkańców całej miejscowości,
- b) powiadomić o tem sąsiednie miejscowości,
- c) zarządzić zamknięcie zapowietrzonych zagrod,
- d) wzbronąć wyprowadzania bydła rogatego, owiec i kóz z miejscowości,
- e) wzbronąć wyprowadzania tych zwierząt na pastwiska.

7.) Zakaz handlu domokrażnego bydłem rogatym, owcami, kozami i świniami.

Handel domokrażny t. j. szukanie od domu do domu zwierząt do kupna, który chętnie bywa wykonywany po wsiach przez handlarzy, rzeźników i masarzy, jest zawsze (a więc także i w razie nieistnienia żadnej zarazy) bezwarunkowo zabroniony.

Wyjątkowo dozwolone jest tylko rolnikom i hodowcom zakupno pojedynczych zwierząt w niezapowietrzonych miejscowości pod warunkiem, że zwierzęta te po zbadaniu przez oglądacza bydła okażą się zdrowymi i niepodejrzanymi.

Wstęp do stajen i chlewów obcym ludziom jest wogóle bezwarunkowo wzbroniony.

Strzeżenie granicy obwodu Iłżeckiego, celem niedopuszczenia wprowadzania i wyprowadzania bydła rogatego, owiec, kóz i świń do — względnie z tutejszego obwodu, zostało tutejszem poleceniem z dnia 23. września r. b. powierzone posterunkom c. i k. Żandarmerji.

Gdy zarządzenie to ma na celu uchronienie ludności tutejszego obwodu od zawleczenia zarazy z innych obwodów, a tem samem uchronienia od niezmiernych strat, przeto obok obowiązku leży również w interesie każdego mieszkańca, by zarządzenie to w całej pełni było wykonywane.

C. i k. Komenda obwodowa poleca zatem p. Wójtom pouczyć należycie ludność, by w każdym wypadku przemycenia bydła donosiła bądź urzędowi gminnemu, bądź najbliższemu posterunkowi c. i k. Żandarmerji. W wypadku tym jest obowiązkiem p. Wójta zawiadomić bezwarunkowo c. i k. Komendę obwodową, a przemyconę zwierzęta przechować w bezpiecznym miejscu do dalszego zarządzenia.

Zarządzenia te ogłosi p. Wójt jak najobszerniej ludności wszystkich miejscowości tamtejszej gminy z tem, że winni przekroczenia karani będą grzywnami od 50 do 4.000 koron względnie aresztem od jednego tygodnia do jednego roku.

57.

Ruch pocztowy i telegraficzny dla prywatnych osób.

Od dnia 1 listopada bieżącego roku jest dozwolonem także ludności cywilnej korzystać z ruchu pocztowego przy urzędzie pocztowym w Wierzbniku.

1) Ruch pocztowy rozciąga się na miejscowości z zakładami pocztowymi w Biłgoraju, Busku, Dąbrowie, Działoszycach, Działoszynie, Janowie, Jędrzejowie, Kielcach, Końsku, Miechowie, Noworadomsku, Olkuszu, Opatowie, Opocznie, Pińczowie, Piotrkowie, Radomiu, Sandomierzu, Szczekocinach, Włoszczowie, Wolbromiu, Bełchatowie, Gorzkowicach, Kłomnicach, Nowej Brzeźnicy, Pajęcznie, Rudnikach, Sulejowie, Szczercowie, Wolborzu, Wierzbniku, Chełmie, Kozienicach, Krasnostawie, Zamościu, Szydłowie, Stopnicy, Kazimierzy Wielkiej, Skalbmierzu, Słomnikach, Proszowicach, jako też między wymienionymi miejscowościami a miejscowościami, położonemi w Monarchji austriacko-węgierskiej.

Zaprowadzenie ruchu pocztowego dla cywilnej ludności i przy innych urzędach pocztowych w zajętych obszarach Polski będzie podane w stosownym czasie do wiadomości.

2) Przyjmuje się następujące przesyłki:

- a) karty korespondencyjne
- b) otwarte listy
- c) druki (gazety)
- d) próbki towarowe
- e) otwarte listy z podaniem wartości. Te

listy, jeżeli są wysyłane przez osoby prywatne, mogą zawierać jedynie: dokumenta, na których na znak, iż są niepodejrzane, ma być wyciśnięta pieczęć komendy wojskowej, i papiery wartoś-

urzędzie pocztowym i telegraficznym w Wierzbniku, zarządza się:

Wszystkie wysyłki podlegają wojskowej cenzurze, którą wykonywać będzie wojskowa komisja cenzuralna przy urzędzie pocztowym w Wierzbniku.

Wszystkie wysyłki mają być przez nadawcę zaopatrzone na zewnętrznej stronie jego dokładnym adresem, niezamknięte i pisane w języku polskim, niemieckim albo węgierskim. Tajemne pisma używać nie wolno.

Wysyłki, nieodpowiadające powyższym wymagom, nie zostaną doręczone.

Za karygodną treść wysyłek nadawcy odpowiadać będą przed sądem karnym.

60.

Ogłoszenie o przewozie towarów, żywych zwierząt i zwłok.

I. Z dniem 1. października 1915 roku

otwarto ruch towarowy cywilny na niżej wymienionych szlakach c. i k. kolei wojskowej z zastrzeżeniem odwołania w każdym czasie, o ile władze nie zarządziły ograniczeń osobnymi rozporządzeniami:

a) **Granica — Iwangród.** Stacje: Granica, Kazimierz, Strzemieszyce We. E., Sławków, Bukowno, Olkusz, Rabsztyn, Wolbrom, Miechów, Przysieka, Sędziszów, Jędrzejów, Miąsowa, Chęciny, Sitkówka, Kielce, Zagnańsk, Suchedniów, Skarżysko (Bzin), Jastrząb, Radom, Jedlnia, Zagórzon, Garbatka, Iwangród, dw. warsz., Iwangród dw. wschodni.

b) **Granica — Ząbkowice.** Stacje: Granica W. W., Strzemieszyce W. W., Ząbkowice.

c) **Kazimierz — Sosnowice.** Stacje: Kazimierz, Sosnowice We. E.

d) **Strzemieszyce — Zagórze — Dąbrowa.**

e) **Strzemieszyce — Gołonóg We. — Dąbrowa.**

f) **Kielce — Częstochowa.** Stacje: Piekoszów, Małogoszcz, Ludynia, Włoszczowa, Szeliszawice, Koniecpol, Potok Złoty, Olsztyn, Częstochowa dw. osob.

g) **Skarżysko (Bzin) — Tomaszów.** Stacje: Blizin *), Nieklań, Końsk, Korytków, Opoczno, Jeleń, Tomaszów.

*) Ruch towarowy cywilny jeszcze nie otwarty.

h) **Skarżysko (Bzin) — Nadbrzezie.** Stacje: Wąchock, Wierzbnik, Kunów, Ostrowiec, Ćmielów, Jakubowice, Nadbrzezie.

i) **Iwangród — Lublin.** Stacje: Gołąb, Nowo-Aleksandrya, Klementowice, Nałęczów, Motycz, Lublin.

k) **Lublin — Chełm.** Stacje: Minkowice, Trawniki, Rejowiec, Zawadówka, Chełm *).

l) **Lublin — Lubartów.** Stacje: Bystrzyca, Lubartów *).

m) **Lublin — Rozwadów.** Stacje: Wrotków, Zemborzyce, Strzeszkowice, Niedzwica Duża, Niedzwica Mała, Sobieszczany, Borkowizna, Wilkołaz, Pułankowice, Kraśnik, Karpiówka, Szastarka, Rzeczyca, Łychów, Zaklików, Lipa, Rozwadów.

II. Do przewozu dopuszczone są następujące towary:

1. Przesyłki towarowe wojskowe, tudzież cywilne wszelkiego rodzaju, o ile przedłoży się poświadczenie c. i k. Władzy wojskowej, że dla niej są przeznaczone. Przewóz tych przesyłek odbywa się bezpłatnie.

2. Inne przesyłki cywilne, a to towary, żywe zwierzęta i zwłoki za uiszczeniem należności wedle przepisów taryfy, znajdującej się na stacjach kolejowych.

Wykluczony jest przewóz broni, amunicji i środków wybuchowych wszelkiego rodzaju.

III. Z postanowień przewozu wymienia się następujące:

1. Obowiązek przewozu dla kolei nie istnieje; niema również ustanowionych terminów dostawy.

2. Przewóz odbywa się:

a) w ruchu lokalnym wymienionych powyżej szlaków c. i k. kolei wojskowej, oraz w ruchu do i ze stacji dróg żelaznych Austrii i Węgier, tudzież dróg żelaznych bośniacko-hercegowińskich na podstawie bezpośrednich krajowych listów przewozowych;

b) w ruchu ze stacji wyżwymienionych szlaków c. i k. kolei wojskowej, oraz ze stacji dróg żelaznych Austrii i Węgier, tudzież dróg żelaznych bośniacko-hercegowińskich do stacji

położonych w Państwie Niemieckiem lub też do stacyi położonych na terenach okupowanych austro-węgierskich i niemieckich a należących do szlaków, stojących pod kierownictwem niemieckiego zarządu wojskowego, na podstawie listów przewozowych krajowych, w których jako stacya odbiorcza wymieniona jest stacya przejściowa Dąbrowa We. E., Sosnowice We. E., Ząbkowice, Częstochowa lub Tomaszów z dodatkiem: „celem dalszej wysyłki do . . . . (stacya odbiorcza)“;

c) w ruchu ze stacyi położonych w Państwie Niemieckiem i ze stacyi położonych na terenach okupowanych austro-węgierskich i niemieckich a należących do szlaków stojących pod kierownictwem niemieckiego zarządu wojskowego do stacyi wyżwymienionych szlaków c. i k. kolei wojskowej oraz do stacyi dróg żelaznych Austrii i Węgier, tudzież dróg żelaznych bośniacko-hercegowińskich, na podstawie listów przewozowych krajowych, wystawionych w stacyi przejściowej Dąbrowa We. E., Sosnowice We. E., Ząbkowice, Częstochowa albo Tomaszów, których koszta dolicza się do kosztów przesyłki bez prowizyi.

3. W miejsce powołanych w listach przewozowych postanowień regulaminu ruchu obowiązują na wyżwymienionych szlakach c. i k. kolei wojskowej wyłącznie niniejsze postanowienia przewozu.

4. Przesyłki, których zawartość podano w listach przewozowych niezgodnie z prawdą, podpadną konfiskacie na rzecz tego zarządu, który odkrył nieprawdziwą deklarację.

5. Przewoźne należy opłacić z góry w ruchu lokalnym wyżwymienionych szlaków c. i k. kolei wojskowej za całą drogę przewozu, w ruchu do i ze stacyi niemieckich, tudzież stacyi położonych na terenach okupowanych austro-węgierskich i niemieckich a należących do szlaków stojących pod kierownictwem niemieckiego zarządu wojskowego za przewóz aż do stacyi przejściowej: Dąbrowa We. E., Sosnowiec We. E., Ząbkowice, Częstochowa lub Tomaszów; koszta zaś przewozu od stacyi przejściowej do stacyi przeznaczenia ponosi odbiorca.

W ruchu ze stacyami dróg żelaznych Austrii i Węgier, tudzież dróg żelaznych bośniacko-

hercegowińskich wolno przewoźne opłacić z góry lub przenieść na odbiorcę.

Za żywe zwierzęta a mianowicie za konie, źrebięta, kuce, muły i osły, wreszcie za zwłoki przewoźne musi być opłacone przy nadaniu, z góry.

6. Należytości przewoźne opłaca się w walucie koronowej według postanowień taryfy, w którą też wglądać można na stacyach towarowych. Stacye te zawiadamiają również o wyjątkach.

7. Zaliczki i powziętki, ubezpieczenie dostawy na termin, oraz dodatkowe rozporządzenia co do przesyłek nie są dopuszczane.

8. Zawiadomienie odbiorcy o nadejściu przesyłki uważa się za dokonane z chwilą wywieszenia go w kasie towarowej, o ile dla poszczególnych przesyłek nie zarządzono inaczej.

9. Gdyby przesyłki nie odebrała strona w przeciągu dni trzech od (wywieszenia) zawiadomienia, natenczas kolei przysługuje prawo sprzedaży przesyłki na koszt i niebezpieczeństwo upoważnionego. Upoważnionym jest aż do wykupienia listu przewozowego nadawca.

10. Za zaginięcie, utratę na wadze lub wartości, oraz za uszkodzenie przesyłki kolej nie odpowiada.

11. Odnośnie do przywozu, wywozu i przewozu uważane są szlaki c. i k. kolei wojskowej wobec Austro-Węgier i Niemiec za zagraniczne.

W Radomiu, w październiku 1915.

Komenda c. i k. kolei wojskowej.

61.

Przesunięcie granic ściślejszego i dalszego terenu wojennego w kierunku północno-wschodnim.

Przepisy legitymacyjne w ściślejszym terenie wojennym i dotyczące rozporządzenia, tracą moc obowiązującą w następujących politycznych powiatach:

a) W Galicyi w politycznych powiatach: Skole, Drohobycz, Sambor, Rudki, Mościska, Jaworów i Cieszanów.

b) W Królestwie Polskiem w obwodach: Iłża, Kozienice, Radom, Janów, Nowo-Aleksandrya, Biłgoraj, Zamość, Krasnostaw i Lublin.

I.

Północny „ściślejszy teren wojenny“ obejmuje z królestw i krajów reprezentowanych w Radzie Państwa części Królestwa Galicyi na wschód od wschodniej granicy politycznych powiatów Skolego, Drohobycza, Rudek, Mościsk, Jaworowa i Cieszanowa tudzież księstwo Bukowinę.

II.

Północny „obszerniejszy teren wojenny“ obejmuje z królestw i krajów reprezentowanych w Radzie Państwa:

1) Części królestwa Galicyi na zachód od wschodniej granicy politycznych powiatów pod I wymienionych;

2) Księstwo Górny i Dolny Śląsk z wyjątkiem politycznych powiatów: Freudenthal, Freiwaldau i Jägerndorf;

3) W margrabstwie Morawii polityczne powiaty: Mähr. Weisskirchen, Neutischen, Wallachisch—Messeritsch, Mistek i Mähr. Ostrau.

62.

L i s t g o Ń c z y .

W czasie między 11. a 19. sierpnia br. został zamordowany gospodarz Ignacy Góras z Dziurowa (na południu od Sandomierza) przez nieznanego sprawcę uderzeniem w prawą stronę tylnej części głowy i rzucony do okopów w odległości 3000 kroków na południe od Wysiadłowa (gmina Wilczyce).

Podejrzany o to jest młody parobczak, króry, 11 sierpnia kupiwszy w Zawichoście świnie, pędził ją do Dziurowa, a stąd z zamordowanym na tegoż wozie świnie tę przewiózł do Opatowa względnie do Klimontowa.

Ciemno brunatna klacz dość wysoka, wartości 600 K, tudzież wóz zamordowanego zaginęły od tego czasu.

Opis osoby:

Średniego wzrostu, włos czarny, około 18 do 20 lat liczący, wos czarny, szczupły, odziany w ciemne ubranie (spodnie surdut i kapelusz) i buty.

Uprasza się wszystkie Komendy obwodowe i władze bezpieczeństwa, aby za nieznanym sprawcą śledziły, w razie przyłapania przyaresztowały go i odstawiły do sądu okręgowego w Sandomierzu.

Sandomierz, dnia 21/X 1915.

63.

L i s t g o Ń c z y .

W nocy na 20 września br. w lesie między Michałowem a Wierzbnikiem napadło kilku nieznanymi sprawców na kilkunastu kupców jadących do Kiele i zrabowali tymże gotówkę, tudzież towary, które ci wieźli ze sobą.

Po dokonaniu tego czynu sprawcy w liczbie około 8 zbiegli w nieznanym kierunku.

Prócz znaczniejszej gotówki, składającej się z rosyjskich, niemieckich i austriackich not bankowych, tudzież ze srebrnych i miedzianych monet, zrabowano też jednemu ze wspomnianych kupców a mianowicie kamasznikowi Fiszłowi Goldbergowi sztukę ciemnego sukna w paski wartości 75 rubli, tudzież handlarzowi Leizorowi Rolnickiemu 20 flaszek piwa.

Na podstawie wyników dotychczasowych dochodzeń spada między innymi podejrzenie o popełnienie tego rabunkowego napadu głównie na niejakiego Stanisława Świerza z Kunowa.

Stanisław Świerz liczy lat 20, w Kunowie urodzony, tamże przynależny i ostatnio zamieszkały, dotychczas niekarany, wyznania rzym.-kat., żonaty, bezdzietny, robotnik fabryczny, czyta i pisze (po polsku), nie posiada majątku, syn Jana i Józefy Świerz z Kunowa.

Opis osoby:

Wzrost średni podsadkowaty, szerokie kości szczękowe, szeroki zadarty nos, odstające uszy,

czarne włosy, oczy i brwi, średnio silny w górę skręcony wąs i nieśmiały wzrok.

Uprasza się wszystkie Komendy i władze bezpieczeństwa, aby za sprawcami opisanego napadu rabunkowego osobliwie za Stanisławem Świerzem śledziły, w razie przyłapania przyaresztowały i odstawiły go do sądu wojskowego w Wierzbniku.

64.

List gończy.

W nocy z 3 na 4 września br. skradziono wieśniacze Julii Manteris ze Szczypiec obok Pińczowa z zamkniętej stajni 2 konie (kasztany) wartości 800 K, uprząż i 2 uździenice, łańcuch i sznur w łącznej wartości około 60 K.

Jednego z tych koni, którego dnia 7 września 1915 Jan Pieczyrak (w Kropidle, gmina i powiat Miechów, urodzony i tamże zamieszkały) na jarmark do Miechowa wyprowadził, poznano jako tego, który został skradziony. Jan Pieczyrak oddał następnie oba konie właścicielce, sam zaś zbiegł i dotychczas nie można go odszukać.

Opis osoby:

Jan Pieczyrak, około 30 lat liczący, wzrost średni, blond włosy i wąs, podłużna twarz, siwe oczy, średnio zbudowany, nos proporcjonalny, ubrany po wiejsku, mówi po polsku, nie posiada żadnych szczególnych znaków.

Uprasza się wszystkie Komendy obwodowe i władze bezpieczeństwa, aby zbiega powyżej opisanego gorliwie śledziły, w razie przyłapania przyaresztowały i odstawiły go do sądu okręgowego w Pińczowie.

Pińczów, 14/X 1915.

65.

List gończy.

Dnia 28 października b. r. odebrano robotnikowi Pawłowi Marszałkowi z Radomia dwa konie z wozem w tej chwili, gdy zamierzał je sprzedawać w dniu targowym w Wierzbniku.

Marszałek przyznaje, że oba te konie pochodzą z kradzieży. Twierdzi dalej, że jeden z tych koni został skradziony pewnej nocy w Zwoleniu, a drugi w nieznaney mu miejscowości nad Wisłą przez nieznanego mu człowieka, a następnie sprzedane niejakiemu Antoniemu Gutkowskemu, piekarzowi z Radomia.

Wobec tego zbiegły piekarz Antoni Gutkowski jest silnie podejrzany o to, iż w towarzystwie obwinionego Marszałka popełnił kradzież tych koni.

Wedle twierdzenia Marszałka liczy on lat 36, jest piekarzem z zawodu, wzrost mały podsadkowaty, włos ciemny, tudzież mały ciemno blond wąs. Od dłuższego szeregu lat przebywał w Radomiu, a w ostatnim czasie miał mieszkać na przedmieściu Kaptur obok Radomia w domu Sternberga. Jak podaje Marszałek, miał Gutkowski przed kilkoma miesiącami zbiedz z wojska rosyjskiego.

Zgłaszających się prawnych właścicieli powyżej pomienionych koni i wozu należy pouczyć, aby celem legitymowania się i wykazania swych prawnych roszczeń, udali się do sądu wojskowego c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku, gdzie też konie i wóz są w przechowaniu u Naczelnika gminy.

Uprasza się wszystkie Komendy i władze bezpieczeństwa, aby wspomnianego Antoniego Gutkowskiego śledziły, w razie przyłapania przyaresztowały i odstawiły do sądu wojskowego c. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku albo do innego bliżej położonego sądu wojskowego.

*Sąd wojskowy c. i k. Komendy obwodowej
w Wierzbniku.*

66.

List gończy.

Dnia 19 września 1915 około 11 w nocy wpadło przez okno do mieszkania trzydziestodwuletniej wieśniaczki Katarzyny Ożuk w Grabowie Nowym, gminie Dwiekozy trzech nieznanich sprawców i zrabowało jej 320 rubli w gotówce

i parę trzewików wartości 8 rubli, tudzież 3 poduszki wartości najmniej 40 rubli.

Opis osoby:

Jeden ze sprawców liczy lat około 30, ma duże rude wąsy i rude włosy, odziany w czarne ubranie i buty.

C. i k. Komendant obwodu

JÓZEF KRUŻLEWSKI m. p.

pułkownik.

Opis osoby: Wobec tego zbiegły białej krowy, kowski jest silnie podejrany o to, iż w to-...
Zgłaszających się prawych właścicieli go-
wyżej pomienionych koni i wozu należy po-
nieść, aby celom legitymowania się i wyka-
żania swych prawych roszczeń, udali się do
sądu wojskowego C. i k. Komendy obwodowej
w Wierzbniku, gdzie też konie i wóz są w
przechowaniu u Naczelnika gminy.

Uprasza się wszystkie Komendy i władze
bezpieczeństwa, aby wspomnianego Antoniego
Gutkowskiego śledziły, w razie przyłapania przy-
restawowały i odstawiły do sądu wojskowego
C. i k. Komendy obwodowej w Wierzbniku
albo do innego bliżej położonego sądu woj-
skowego.

Opis osoby: Wobec tego zbiegły białej krowy, kowski jest silnie podejrany o to, iż w to-...

66

List gończy.

Dnia 19 września 1915 około 11 w nocy
wpadło trzech okno do mieszkania przy ulicy
leżniej wsienniejskiej Katarzyny Ożek w Grabowie
Nowym, gminie Działkow, trzech nieznanymi
sprawców i zrabowało jej 200 rubli w gotówce

Dwaj inni ze sprawców liczą około 18 lat,
bez zarostu, odziani w szare ubranie i trzewiki.

Uprasza się wszystkie Komendy i władze
bezpieczeństwa, aby za nieznanymi sprawcami
śledziły, w razie przyłapania przyaresztowały i
odstawiły do c. i k. sądu okręgowego w San-
domierzu.

Opis osoby: Wobec tego zbiegły białej krowy, kowski jest silnie podejrany o to, iż w to-...

Opis osoby: Wobec tego zbiegły białej krowy, kowski jest silnie podejrany o to, iż w to-...

Opis osoby: Wobec tego zbiegły białej krowy, kowski jest silnie podejrany o to, iż w to-...

Opis osoby: Wobec tego zbiegły białej krowy, kowski jest silnie podejrany o to, iż w to-...

Opis osoby: Wobec tego zbiegły białej krowy, kowski jest silnie podejrany o to, iż w to-...

Opis osoby: Wobec tego zbiegły białej krowy, kowski jest silnie podejrany o to, iż w to-...

Opis osoby: Wobec tego zbiegły białej krowy, kowski jest silnie podejrany o to, iż w to-...

67

List gończy.

Dnia 28 października p. r. odebrano ro-
botnikowi Pawłowi Marzalskiemu z Babolina dwa
konie z wozem w tej chwili, gdy znajdował
się sprzedawca w dniu targowym w Wierzbniku